

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P2241

[Total No. of Pages : 4]

[5805]-407

M.Com. (Semester - IV)

CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT

Recent Advances in Co-operative and Rural Development

(2019 Pattern) (CBCS)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 60]

Instructions to the candidates:

- 1) Question No. 1 and Question No. 6 are compulsory.**

2) Solve any three questions from Question No. 2 to Question No. 5.

3) Figures to the right side indicate full marks.

Q1) Fill in the blanks by selecting suitable choice (any 6)

[6]

P.T.O.

Q2) Explain the Theory and Practice of Cooperative Principles. [14]

Q3) Explain the impact of Globalization on Cooperative Institutions. [14]

Q4) What is SHG's? Explain the Formation and Organization of Self Help Groups. [14]

Q5) Explain the causes of farmer's suicide. [14]

Q6) Write Short Notes (any 2) : [12]

- i) Sick Co-operative units
 - ii) Six Sigma
 - iii) Micro Finance
 - iv) Sustainable Rural Development

Total No. of Questions : 6]

P2241

[5805]-407

M.Com. (Semester - IV)

CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT

Recent Advances in Co-operative and Rural Development (2019 Pattern) (CBCS)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : ३ तास]

एकण गुण : 60

- सूचना :-**

 - 1) प्रश्न क्र. 1 आणि प्रश्न क्र. 6 आवश्यक आहेत.
 - 2) प्रश्न क्र. 2 ते प्रश्न क्र. 5 पैकी कोणतेही तीन सोडवा.
 - 3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. (कोणतेही 6)

[6]

प्रश्न 2) सहकारी तत्वांचे सिद्धांत व अंमलबजावणी स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 3) जागतिकीकरणाचे सहकारी संस्थांवरील प्रभाव स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 4) स्वयं सहायता गट म्हणजे काय? स्वयं सहायता गटाची निर्मीती आणि संघटन स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 5) शेतकरी आत्महत्येची कारणे स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 6) टिपा लिहा. (कोणत्याही 2) [12]

- i) आजारी सहकारी संस्था
 - ii) सिक्स सिग्मा
 - iii) सूक्ष्म वित्त
 - iv) शास्वत ग्रामीण विकास

